

MONITOR

zpravodajský čtrnáctideník

ROČNÍK III., ČÍSLO 18

16. listopad 2006

(za dobrovolné příspěvky)

Tradice Otců

Z „Dialogu s Boží prozřetelností“ od svaté panny Kateřiny Sienské

Ve své nevýslovné laskavosti a dobrotě sklonil věčný Otec své zraky k této duši a začal k ní takto hovořit:

Má nejmilejší dcero, jsem úplně rozhodnut prokazovat světu milosrdenství a chci se starat o všechny věci lidem prospěšné. Ale člověk se ve své nevědomosti domnívá, že to, co mu dávám k životu, je k smrti, a tím se stává sám vůči sobě velmi

krutým; ale já se přitom starám stále. Proto chci, abys věděla: cokoli člověku dávám, vychází z nejvyšší prozřetelnosti.

A právě proto se stalo, že když jsem už člověka tvořil, byla přitom má prozřetelnost: shlédl jsem se v sobě a zamíloval jsem si své stvoření a jeho krásu, takže jsem se rozhodl člověka stvořit s velkou péčí k mému vlastnímu obra-

zu a podobě. A nadto jsem mu dal paměť, aby nezapomněl na má dobrodiní, neboť jsem chtěl, aby měl podíl na mé moci, moci svého věčného Otce.

Kromě toho jsem mu dal rozum, aby v moudrosti mého Syna mohl poznávat mou vůli a rozumět jí. Neboť já jsem dárce veškerých milostí a rozdvám je s vroucí otcovskou láskou. Dal jsem mu i vůli milovat, mít účast na dobrotě Duha Svatého, aby to, co rozumem poznal a viděl, mohl také milovat.

Memento mori

Konec církevního roku připomíná smrt a konec světa

„Při smrti dochází k oddělení duše od těla, tělo propadá rozkladu, zatímco nesmrtelná duše jde vsříct Božímu soudu a čeká na opětné spojení s tělem, až vstane proměněné při druhém příchodu Pána. Pochopit, jak dojde ke vzkříšení, přesahuje možnosti naší představivosti a našeho rozumu.“ Takto popisuje smrt Kompendium Katechismu katolické církve. Mluví o tajemství, o němž je radno uvažovat, protože není dobře, aby smrt zastihla člověka nepřipraveného.

Mám za to, že zmiňované „oddělení duše od těla“ může být pro umírajícího člověka příčinou velkého překvapení a zmatku. Hodina pravdy přitom nastává každý den, když býváme vystaveni ztrátě nejen osob a věcí, ale třeba i ztrátě určitého postavení, oblíbenosti, iluzí o sobě i jiných. Je to zvláštní škola, při níž se lze přesvědčit, že jakákoliv, i malá ztráta je nepřijemná. Jaké to však bude, až nám Bůh poručí odevzdat všechno. Jednou totiž budeme muset všechny a všechno nechat zde a jít. I tělo zde necháme a duši spolu s celým životem odevzdáme k soudu. Už nebude žádný odklad, žádná možnost něco dodělat, změnit... Co z nás potom zbude? Něco zbyť musí, abychom mohli dojít k pravému bohatství v nebi. Myslím teď na oděv duše, jimž je milost posvěcující provázená nadpřirozenou vírou, nadějí a láskou. V jejich světle spojujeme svou smrt se smrtí Ježíše na kříži.

Vždy, když uvažuji o smrti a umírání, nutí mne k jistému respektu dva výro-

Pieter Bruegel: Triumpf smrti (1560)

ky. Jeden pochází z úst Ježíšových, když vyslovil verše z žalmu: „Bože můj, proč jsi mne opustil?“ A druhý citát je zase z Deníčku Božího Milosrdenství od sv. Faustyny Kowalské: „Náhle slabost — smrtelné utrpení. Nebyla to smrt, čili přechod do opravdového života, ale chuťnání jejího utrpení. Smrt je strašná, třebaže nám dává věčný život. Náhle se mi udělalo špatně, nemohu dýchat, temno před očima, cítím odumírání údů — to dusení [se] je strašné. Chvilka takového dusení je nepředstavitelně dlouhá... Také přichází zvláštní strach, navzdory důvěře. Prála jsem si přijmout poslední svátosti. Avšak svatá zpověď je velmi obtížná, přestože se chci zpovídat. Člověk neví, co říká, jedno začne, druhé nedokončí. — Kež Bůh uchová všechny duše od toho odkládání zpovědi na poslední chvíli. Poznala jsem velkou moc slov kněze, která proudí do duše nemocného...“

Chci ukázat, že ve smrti je člověk sám, ale sám touto zkouškou projít nemůže. Opravdu si nedokážu představit, co ze mne zbude, až odevzdám po smrtelném zápase všechno, co jsem schopen vnímat smysly. Ale už teď se chci učit spoléhat na milosrdenství Boží, které se ukazuje v tom, že Ježíš pro mne vydal své Tělo a Krev. „Neměl vzhledu ani podoby,“ nechal se opustit učedníky. Dokonce i svou milovanou Matku dobrovolně odevzdal a svého ducha poručil Otcí. A při tom vyprosil milost a dal se zrodit Církvi. Děkuji za tajemství Kříže, které nás učí odumírat sebelásce a žít z lásky Kristovy. Provází nás každý den, avšak jeho čas nastane až budeme odevzdávat všechno, i holý život a odevzdávat se Božímu milosrdenství.

P. Irenej Šiklar OP

ZPRÁVY

Čeští odpůrci komunismu vyznamenáni

Ze dvaadvaceti osobností, jež letos vyznamenal prezident republiky 28. října, bylo šest politických vězňů. Mezi dalšími aktivními odpůrci komunistického režimu byli premonstrátský opat Michael Pojezdny, který byl vyznamenán „za obnovu postavení církve v naší společnosti“, a Mons. Karel Skalický, vyznamenaný za

„aktivizaci exilu proti totalitě“.

Prezident ve svém projevu položil důraz na odpovědnost jako podmínku svobody. Řekl, že je třeba zabránit erozi hodnot a při vši různosti politických názorů hledat jejich nejvyššího společného jmenovatele.

RC

„Lidské bytosti směřují k transcenci“

Před modlitbou Anděl Páně 1. listopadu pronesl papež ke shromážděným poutníkům několik slov ke slavnosti Všech svatých a k připomínce dušiček. Řekl, že oba svátky jsou příležitostí k uvažování o věčném životě.

„Lidská existence svou přirozenou povahou směřuje k čemusi většímu, k něčemu, co ji přesahuje. Lidskou řízeň po spravedlnosti, po pravdě a po plném štěstí nelze potlačit,“ řekl papež.

Tváří v tvář záhadě smrti mnoho lidí prostě touží uvidět v posmrtném živo-

tě své blízké a poslední soud chápe jako konečné setkání, kde každý obdrží, co jeho jest. Ale pro křesťany, vysvětlil papež, neznamená věčný život prostě život, který trvá věčně, „ale novou kvalitou existence, plně ponořené do lásky Boží, která nás osvobodí od zla a smrti... Tak je věčnost přítomna už v centru našeho pozemského, časného života, kdy se duše prostřednictvím milosti spojuje s Bohem jako se svým konečným základem.“

VIS

Papež o obecném povolání k svatosti

V homilii na svátek Všech svatých připomněl papež, že kromě oficiálně vyhlášených svatých je velmi mnoho svatých mezi pokřtěnými ze všech národů. Ke svatosti jsou povoláni všichni. Svatost znamená především naslouchat Ježíši, následovat ho a neztrácet odvahu v těžkostech.

Zkušenost Církve ukazuje, že všechny formy svatosti jdou vždy cestou kříže.

„V Kristu nám Bůh dal sebe sama

a volá nás k osobnímu, hlubokému vztahu s ním. Čím důvěrnější je náš vztah ke Kristu, čím více jsme s ním spojeni, tím více vstupujeme do tajemství božské svatosti,“ řekl papež. V tomto tajemství objevujeme, jak nekonečně nás Bůh miluje a to nás povzbuzuje k lásce k bratřím a sestrám.

„Láska vždycky zahrnuje ztrátu sebe sama a právě tím nás činí šťastnými“, dodal.

VIS

Vatikánský činitel chválí iniciativu laiků

Při otevření výstavy ke 145. výročí založení listu *Osservatore Romano* řekl vatikánský státní sekretář kardinál Tarcisio Bertone, že obrana Církve si vyžaduje tvořivost laiků.

Kardinál ve své řeči osvětlil zrod a povahu těchto novin, jež „byly vytvořeny k obraně katolického náboženství a římského papeže, a teprve pak se staly polooficiálním orgánem apoštolského stolce“.

„*Osservatore Romano* se zrodilo — díky iniciativě a zaujetí právníků Nicolò Zanchiniho z Forlì a Giuseppe Bas-

tii z Bologny — v ozduší opozice mezi straníky italského *risorgimenta* a obhájci papežského státu,“ řekl kardinál Bertone.

Svatý stolec „pochopil jeho hodnotu a učinil je nástrojem šíření učení Petrova následovníka i informací o událostech v Církvi“.

„Díky věřícím laikům, kteří měli silnou misijní motivaci, dokázaly noviny začít odvážně a prezentovat skutečnou tvář Církve i ideály svobody, jež ona prosazuje a ztělesňuje.“

Zenit

Nový prefekt kongregace pro klérus

Pro vysoký věk odstoupil z místa prefekta vatikánské kongregace pro klérus kardinál Darío Castrillón Hoyos. Nahradí ho bývalý arcibiskup brazilského Sao Paula, kardinál Claudio Hummes OFM.

Kardinál Hoyos však i nadále povede papežskou komisi *Ecclesia Dei*, která se stará o záležitosti starého mešního ritu.

KATH.NET

Venezuelská vláda proti náboženské výchově ve školách

Biskup venezuelského El Vigía Mons. José Luis Azuaje řekl při své návštěvě Evropy, že k nejzákladnějším problémům, jimž Církev nyní ve Venezuele čelí, patří nový vzdělávací zákon, podle něhož má být zakázána náboženská výchova ve školách.

Biskup považuje za nutné, aby Církev využila média a vyzvala lidi, aby byli kritičtí k ideologickým opatřením vlády. Základem církevní formace zůstává sociální učení Církve a vzdělání.

Biskup konstatoval, že politika ve Venezuele je ovlivněna netolerancí. Má pochybnosti, nakolik ještě v zemi existuje rozdělení moci.

ACI Prensa

Navzdory zákonu proti konverzím je katolické vzdělání v Indii populární

Mons. Joseph Augustine Charanakkunnel, arcibiskup Rajpúru (východoindický stát Čatisgár), řekl při návštěvě Evropy, že v řadě indických katolických škol je 90 % studentů nekatolíků resp. nekřesťanů. Jejich rodiče si ale přejí kvalitní vzdělání včetně mravní formace.

Nový zákon proti konverzím, schválený parlamentem ale dosud nepodepsaný guvernérem, stanoví, že každý, kdo chce změnit náboženství, musí žádat úřady o povolení; to se pravděpodobně neudělí.

Rajpúrská diecéze vznikla v roce 2004; má 15 milionů obyvatel, z toho 52 000 katolíků.

ACN

ZPRÁVY

Průvod homosexuálů ve Svatém městě se bude konat

„Průvod homosexuální pýchy“ se měl v Jeruzalémě konat v létě, ale zastavily ho boje v jižním Libanonu a severním Izraeli. Nyní se má konat v pátek 10. listopadu. Proti konání průvodu se postavili ortodoxní židé a muslimové. Námitky má i policie a její pomocné civilní organizace. Narůstají obavy, že průvod vyostří vztahy mezi židy a muslimy, kteří budou označovat právě sionismus za příčinu znesvěcení Svatého města. Podobné námitky má primátor Jeruzaléma Uri Lupoljanski.

Ortodoxní židé argumentují, že tímto pochodem „bude Bůh velmi uražen“. Stavějí a zapalují na ulicích barikády.

I liberální list *Haárec* uveřejnil komentář, kde se říká, že v tomto případě „nejde ani o menšinová práva, ani o svobodu vyjadřování a shromažďování, ale o úmyslné pošlapávání náboženského a mravního citění lidí v Jeruzalémě“.

Nejvyšší soud je zahrnut protestními peticemi. Ministr průmyslu, obchodu a práce Eli Jišaj ze strany Šás vyjádřil obavu, že „homosexuální pochod zapálí celý Střední východ“.

Příznivci pochodu koncem minulého týdne znesvětili synagogu *Geulat Jisrael* v Tel Avivu provokativními nápisy a vytloukli okna.

The Telegraph, Jerusalem Post, Haárec

Evangelizace měst – výzva pro Evropu

Počátkem listopadu se konal v Bruselu kongres zaměřený na vazby mezi Církví a kulturou v oblasti Bruselu. Zaměřil se na plán, jak učinit církev viditelnější ve společnosti.

Kardinál Godfried Daneels zde řekl, že je třeba dostat církev zpátky „na mapu“, aby mohla vydat svědectví o smyslu života.

Zakladatel komunity svatého Egidia Andrea Riccardi hovořil o zásadním problému velkého města, jímž je vydělení nemocných, chudých a umírajících.

ACN

Egyptský šejk uvězněn za konverzi ke křesťanství

Sedmapadesátiletý El-Akkad patřil dvacet let k islamistické skupině, která se snažila nenásilným způsobem obracet lidi na islám.

V dubnu 2005 se po rozhovorech s křesťany, biblickém studiu a modlitbách obrátil ke křesťanské víře. Téhož měsíce byl uvězněn za „rouhání proti is-

lámu“.

30. června 2006 nařídil soud v Káhiře jeho propuštění, ale tajná policie nevyhověla a přeložila ho do vězení ve Vádí el Natrún.

Změna náboženství je egyptským muslimům zakázána.

KATH.NET

Dva misionáři v Mozambiku zabití

Provinciál portugalského Tovaryšstva Ježíšova hlásí, že v Mozambiku byl 6. listopadu zabit jeden kněz a jedna laická dobrovolnice.

K úmrtí došlo v provincii Tete, když ozbrojení bandité v jednu hodinu v noci vtrhli do misie a zabili brazilského jezuitu P. Waldyru dos Santos (69 let) a třicetiletou Idalinu Neto Gomes z portugal-

ského sdružení „Laici za rozvoj“. Zraněn byl portugalský kněz Mario J. de Almeida (37 let) a mozambický bratr José Araújo de Andrade (76 let).

Podobné útoky jsou v oblasti běžné. Zasaženy byly katolické misie a konventy v provincii Tete, jež hraničí s Malavi, Zambií a Zimbabve.

Fides

BBC připustila protikřesťanskou zaujatost

Na neveřejné schůzce vedoucích pracovníků v Londýně se tito pracovníci shodli na tom, že BBC je zaujato proti křesťanství a silně inklinuje k pro-muslimskému tónu ve zprávách.

Mnoho starších zaměstnanců je frustrováno zaujatostí společnosti pro „politickou korektnost“, jež oslabuje novinářskou integritu a objektivitu. Podjatost je přitom spíše kulturní než politická.

Představitelé BBC také připustili, že korporace je ovládána homosexuály.

Nadproporčně jsou zastoupeny etnické menšiny a je aktivně prosazován

multikulturalismus. Panuje větší opatrnost nad výroky o muslimech než o křesťanech. BBC nehovoří o pronásledování křesťanů ve světě.

Exekutivci si také stěžují na protiamerickou zaujatost a silně protinárodní zpravodajství.

Během bouře, jež propukla po papežově řezenské přednášce, BBC povzbuzovala muslimy zaujatým zpravodajstvím.

„BBC není ani nestranná, ani neutrální“ řekl Andrew Marr, politický komentátor BBC.

LifeSite News

Křížová cesta z Litvy do Jeruzaléma

Skupina padesáti litevských katolíků putovala pěšky pět měsíců od Křížové hory na Litvě do Jeruzaléma. Cesta vedla Běloruskem, Ukrajinou, Maďarskem a Itálií – celkem 4 300 km. Každý den vůdce pouti P. Petras Volskis rozhlasem vyprávěl Litevcům o průběhu cesty.

Mezi poutníky byl i sedmdesátiletý jezuita P. Kazimieras Ambrasas.

Poutníci, z nichž většinu tvořily ženy, nesli šedesátikilový dřevěný kříž.

Poutníci se vrátili domů 27. října a kříž, který donesli až do Jeruzaléma, věnovali mariánské svatyni ve Slluva.

SIR

Kardinál Hummes: Marxistická analýza víry vede k ateismu a ozbrojené revoluci

Nový prefekt kongregace pro klérus, kardinál Claudio Hummes, vysvětlil, že marxistická analýza víry „přivádí teologii k materialismu a ateismu a vede k ozbrojené revoluci“.

V interview pro brazilský list *O Globo* uznal, že teologie osvobození Církve zpolitizovala. „Velkým momentem konfliktu je využití marxistické analýzy uvnitř teologie... To vyvolalo nesouhlas mezi papežem a některými liberálními teology... Spolu s teologií osvobození používají někteří duchovní marxistické hledisko. Marxistická analýza je spíše ideologická než vědecká,“ řekl kardinál Hummes.

CNA

KOMENTÁŘE

Listopadové vzpomínání, zrání a naděje

Doba vzpomínek na zemřelé je dobou radostného očekávání

Každoročně koncem října otevírá je-suitská komunita Creightonské univerzity internetovou knihu jmen zemřelých, v níž je po celý listopad možné zveřejňovat jména těch, na které vzpomínáme a které doporučujeme modlitbám on-line společenství, které se kolem těchto stránek vytváří. Nacházíme tam stovky jmen lidí různého původu, národnosti a rasy; jsou bez titulů, všichni sobě rovni, nevíme, odkud je kdo a čím byl, označení jsou jedině kněží a osoby zasvěceného života. Vedle konkrétních rodin a osob jsou zapsány nenarozené děti, oběti katastrof a válek, mučení a teroru, hrdinové proti teroru bojující, zachránci i vojáci. Naším modlitbám jsou také doporučovány duše, na které nikdo nepamatuje. Každý návštěvník těchto stránek do nich může dát zapsat i své blízké a ty, na nichž mu záleží. Uvědomujeme si při prohlížení těchto stránek, na kolika lidem by nám mělo záležet, kolika lidem kromě našich nejbližších dlužíme vzpomínku a modlitbu.

Každé z těch jmen znamená jeden konkrétní život, jeden osud. Lásku, radost, bolest, soužení, práci, úspěchy i selhání, dobré vztahy i osamění. Ptáme se, kde ti lidé jsou. Odpověď nám dává Písmo: duše spravedlivých jsou v Boží ruce. A tam také nacházíme odpovědi na další otázky, že žijí a jak žijí a co se stane s jejich nedokončeným dílem, s nevyřešenými problémy, s nevyjasněnými vztahy. Věříme, že i to všechno je v Boží ruce, že všechno dobré, co udělali, bude oceněno, že všechno nehotové a nenaplněné bude dovršeno a očistěno. Oni jsou u Boha — už vědí, jak to bylo doopravdy se vším, co je trápilo a s čím si dělali starosti.

V tom je velká útěcha. Víra v převtělování duší je proti tomu smutná a módní evropská varianta víry v převtělování do řady po sobě následujících lidských jedinců; je pošetilá. Člověk si uchovává svou identitu, na věčnost odchází i se svými vzpomínkami, vztahy a skutky. Se svou láskou. My zde, žijící dosud „v pozemském těle“ vyznáváme svou víru ve společenství svatých, za své mrtvé se modlíme, můžeme čekat i jejich láskyplnou pomoc a doufat ve shledání.

Jistě, po našich blízkých se nám stýská. A při veškeré naději ve shledání truchlíme i proto, že jsme my sami něco

Foto: ofj

zameškali. Něco jsme nedokončili.

Pokud se nám dostane povolání, abychom se starali o někoho nám blízkého a doprovázeli ho v posledních fázích jeho života, měli bychom z této doby udělat dobu důvěrné blízkosti, láskyplnou a plnou naděje. Většinou to ovšem neumíme, jsme přetížení a nestačíme na to; ani naše okolí nám to neusnadňuje.

Naši hluboce věřící předkové to uměli. *Ars moriendi* patřila k životu, každý z aktérů vrcholícího dramatu pak věděl, co je správné říct nebo udělat. Dnes nemáme příležitost se to naučit. Jen málokdy je možné oprít se o pastorační pomoc, o kněze nebo poučeného duchovního asistenta, který by s umírajícím a jeho rodinou ušel poslední kus cesty.

Secularizovaná společnost se snaží v nejlepším případě poskytovat dobrou lékařskou a ošetrovatelskou péči, ovšem v zařízeních nemocničního typu.

Ledacos se v posledních letech zlepšilo. Výrazným pokrokem je hospicová péče, lůžková i domácí — ovšem ta není dostupná všem, kdo by ji potřebovali. V posledních týdnech se také začíná řešit služba „nemocničních kaplanů“, kteří by jako členové nemocničního týmu poskytovali nemocným a jejich blízkým duchovní pomoc. Málo se zatím uvažuje o tom, jakou pomoc potřebují ti, kdo o umírajícího člověka pečují, aby „nevyhořeli“ a sami po skončení takové namáhavé služby neonemocněli duševně nebo i fyzicky.

Při listopadovém uvažování o posledních věcech člověka nás nejspíš také napadne, že je sice jisté, že my sami umřeme, ale že nevíme kdy, kde a jak. Dříve bývalo zvykem, že rozumný člověk na

poslední věci myslel a připravil se na ně. Věřící člověk ví, jak se připravovat duchovně, i když často ve spoléhání na Boží milosrdenství tu přípravu moc vážně nebere. Ale rozum a láska k našim blízkým si žádá také přípravu z ryze praktického pozemského hlediska. Co to znamená? V první řadě mít platnou poslední vůli, pokud nemáme přímé dědice, a mít přehledné majetkové vztahy. Je zapotřebí ponechat si nějaké úspory na financování náročné péče. Není třeba hned všechno rozdat ještě za života, ale je dobré zbavit se všeho zbytečného. Zjednodušit si domácnost, vytrdit starou korespondenci (ta může někdy mít historickou cenu, ale sami bychom měli rozhodnout, co z ní zachovat). Radovat se z každého darovaného dne, z pěkných věcí a hezkých zážitků, ale nelpět na nich. Neuzavírat se setkávání s dobrými lidmi, pěstovat dobré vztahy ke svému okolí ve vědomí, že čas běží a našich vrstevníků ubývá. V bolesti a nemoci se učit trpělivosti a pokoře, když se dostaneme do rukou zdravotnické masinérie a když budeme sami bezmocni. Ubránit se pýše, která by nám bránila poprosit o pomoc, kterou bychom potřebovali, a umět děkovat za její poskytnutí, i kdyby šlo o pomoc, na niž bychom měli nárok.

Doba adventu a podzimního šera je sice poznamenána vzpomínkami na zemřelé a myšlenkami na smrt, ale v podstatě by to měla být doba radostného očekávání nového života, plnosti a spásy. Doba, kdy rozsvěcujeme svíce a zaháníme depresivní šero. Máme se přece na co těšit.

MUDr. Dagmar Pohunková

Autorka je specialistkou v oboru lékařské etiky.

KOMENTÁŘE

Jak dopadly americké volby do kongresu — zhodnocení první hodiny

Otázky mravů a ochrany života stále hrají zásadní úlohu

USA jsou stále „národ 50 : 50“ — nastal posun od republikánů k demokratům, ale volební účast republikánů byla nižší než volební účast demokratů: mnozí republikánští voliči byli nespokojeni s relativně levicovou politikou republikánských kongresmanů a proto zůstali doma; zatímco demokratičtí voliči, naštvaní na prezidenta Bushe a frustrovaní z porážek v letech 2000, 2002 a 2004 se účastnili voleb v hojně míře.

Není nic nezvyklého na tom, že ve volbách v šestém roce prezidenta (u těch prezidentů, kteří byli znovuzvoleni) strana prezidenta výrazně ztrácí a strana opoziční získává. Např. v šestém roce demokrata F. D. Roosevelta, v roce 1938, republikáni výrazně posílili; stejně tak v dalším šestém roce demokratických prezidentů Roosevelta a Trumana (Roosevelt zemřel a nahradil jej jeho viceprezident Truman), v roce 1946. Naopak, v šestém roce republikána Eisenhowera, v roce 1958, výrazně uspěli demokraté. Poté v šestém roce demokratů Kennedyho a Johnsona (po zavraždění Kennedyho se prezidentem stal jeho viceprezident Johnson), v roce 1966, uspěli republikáni. V šestém roce republikána Nixona — v roce 1974 — došlo k zdrcujícímu vítězství demokratů. A konečně, v šestém roce republikána Reagana — v roce 1986 — republikáni ztratili svou většinu v Senátu.

Ona porážka strany prezidenta v šestém roce jeho vlády bývá tradičně velice výrazná. Nyní demokraté výrazně uspěli ve volbách do Sněmovny reprezentantů, ale výsledek do Senátu je těsný — podle toho, jak dopadnou opakovaná sčítání v Montaně a ve Virginii, si republikáni udrží buď těsnou většinu anebo demokraté těsnou většinu získají. To však bude mít zásadní důsledky pro schvalování soudců, možná včetně soudce Nejvyššího soudu (o tom později).

Novým spítkem — předsedkyní, dle naší terminologie — Sněmovny reprezentantů je Nancy Pelosiová z výrazně levého a v morálních otázkách radikálně liberálního křídla demokratické strany. Jen pro srovnání — dosavadní republikánský spíkr Sněmovny Dennis Hastert představoval geograficky i sociologicky průměrný americký obvod — předměstí Chicaga, obývané vyšší střední třídou. Nancy Pelosiová re-

Foto: CNN.com

prezentuje San Francisco město střed, tedy obvod nadprůměrně bohatých lidí, velice liberálních v morálních otázkách, mladých, převážně svobodných profesionálů a yuppies, z nichž značná část jsou homosexuálové (její obvod je asi ten s největší koncentrací aktivních, otevřených homosexuálů v USA). Populace Hastertova obvodu se rozrůstá, populace obvodu Pelosiové klesá — nikdo tam nemá děti (a když náhodou někdo má, odstěhuje se pryč).

Prezident Bush za ty dva roky, co mu zbývají, toho moc neudělá, ale rozhodně může nominovat řadu soudců, včetně soudce Nejvyššího soudu, pokud liberální osmdesátník John Paul Stevens rezignuje anebo zemře (což je možné). V takovém případě by měl Bush šanci nominovat pátého konzervativního soudce (z devíti soudců Nejvyššího soudu), který — kdyby byl Senátem schválen — by mohl hlasovat za zrušení soudního rozhodnutí *Roe vs. Wade* z roku 1973, jež učinilo potrat ústavním právem (v případě zrušení by o legálnosti potratů rozhodovaly státy Unie — jejich parlamenty či občané v referendech). Zda pátý konzervativní soudce Nejvyššího soudu bude schválen, samozřejmě rozhodne to, zda většinu v Senátu budou mít republikáni anebo demokraté. Proto teď nejistý výsledek senátních voleb v Montaně a Virginii je tak důležitý: získají-li oba senátorské posty demokraté, mají v Senátu většinu; získají-li byt jeden republikáni, mají většinu oni (neboť v případě poměru 50 : 50 rozhodující 101. hlas má viceprezident, kterým je teď republikán Dick Cheney).

Zbýlé dva roky se nic závažného nebude dít, prezident Bush již nic závažného neprosadí (kromě soudců, budou-li mít republikáni Senát) a demokraté

rovněž sami od sebe nebudou mít sílu cokoli kontroverzního prosadit (prezident má právo veta). Budou jen Bushovi znepřijemňovat život. Tyto dva roky budou přípravou na prezidentské volby 2008 a obě strany vše podřídí strategii supervolebního roku 2008. Prezidentská volební kampaň již začala: u demokratů má největší šanci na nominaci Hillary Clintonová, u republikánů senátor John McCain a dosavadní guvernér Massachusettsu Mitt Romney, který je mormon.

Ve čtyřech státech bylo zakázáno uznávání svazků homosexuálů, v jednom státě (Arizoně) nebyl ústavní zákaz homosexuálních svazků schválen (neznamená to, že byly schváleny, znamená to, že nebyly ústavně zakázány a může o nich rozhodnout arizonský parlament). V Jižní Dakotě byl v referendu odmítnut absolutní zákaz potratů, který předtím přijal parlament Jižní Dakoty.

Principiální konzervativní a pro-life senátor, republikán Rick Santorum [na fotografii s rodinou], byl v Pensylvánii poražen. Je to největší ztráta konzervativců v letošních volbách.

Republikánská menšina ve Sněmovně reprezentantů je v důsledku volební porážky nyní více konzervativní, než byla republikánská většina před volbami: většina liberálních a centristických republikánů ze severovýchodu USA byla poražena ještě levicovějšími demokraty.

Ideologická polarizace obou stran pokračuje: demokraté se stávají levicovějšími a republikáni konzervativnějšími.

Čekajme velice těsný výsledek v roce 2008: jak jsem uvedl na začátku, Amerika zůstává „národem 50 : 50“.

Dr. Roman Joch

Autor je ředitelem Občanského institutu.

DOTAZY ČTENÁŘŮ

Věříme ve stejného Boha?

Řada čtenářů vyjádřila přání seznámit se stanoviskem učitelského úřadu na různé aktuální otázky. Na zaslané dotazy týkající se víry a mravů odpovídají kněží Řádu bratří kazatelů (dominikánů) s úmyslem stanovisko Církve srozumitelně zprostředkovat. Dotazy lze zasílat na korespondenční adresu redakce uvedenou v tiráži.

Opakovaně čtu nebo slyším, že tři monoteistická náboženství — křesťanství, judaismus a islám — věří v téhož Boha. My křesťané ale věříme v Boha trojediného, tedy v Nejvyšší Trojici. Věříme tedy skutečně v téhož Boha, jako muslimové a židé?

Kateřina Veruňková

Pro a proti

Bůh je jenom jeden. Je posledním cílem všech lidí, ať o Něm vědí nebo nevědí, ať se Mu přibližují, nebo Ho momentálně odmítají. Zdá se tedy, že všechna monoteistická náboženství (judaismu, křesťanství, islám, ... ale třeba i pársismus) věří v téhož jediného Boha a že by se mohli na základě této víry lépe shodnout. Katolická církev učinila v tomto směru krok v prohlášení *Nostra aetate* na II. vatikánském koncilu (28. 10. 1965).

Myšlenka, že židé, křesťané a muslimové uctívají téhož jediného Boha, má v sobě hodně pravdivého. Vždyť všichni zmínění věří, že Bůh je živý, o sobě jsou, všemohoucí, milosrdný, Stvořitel nebe a země, ... atp. A jelikož je Bůh se svými dokonalostmi také zároveň naprosto jednoduchý (ve smyslu nesložený), vyjadřuje každá jeho vlastnost zároveň jeho esenci, tj. kým Bůh je, či kdo je Bůh. Tak stejná víra v jednu Boží vlastnost implikuje víru v téhož Boha.

My však můžeme tento princip užít i v negativním smyslu. V mešitě na Chrámové hoře v Jeruzalémě stojí po obvodu kopule nápis „Bůh nemá syna, Bůh nemá syna, ...“ Je tento Bůh tímž Bohem, kterého uctívají křesťané? Existuje Bůh, který by neměl Syna? Není to náhodou jiný bůh? Popře-li se totiž něco, co je Bohu vlastní, také se tím odmítá Boží esence, potažmo Bůh samotný.

Hlubiny Boží

Ježíš Kristus, kterého si váží i muslimové, ač ho považují pouze za proroka, nám odkrývá „hlubiny“ Boží. Přichází, aby nám zjevil vnitřní život jediného Boha a aby nás přivedl na-

zpět k Bohu Otcí. Je tou nejkompetentnější Osobou, protože je Božím Synem — Jediným Bohem. Tato skutečnost nás přivádí k ústřednímu tajemství křesťanské víry — k tajemství Nejvyšší Trojice. Bůh je jenom jeden, žije však ve třech Osobách. To jsme si nevymysleli my, křesťané, to všem lidem ukazuje On sám.

Bůh nám ve své nesmírné lásce a vřcholném sebezjevení odhaluje nitro, abychom mu více rozuměli a mohli s ním vytvořit hlubší osobní vztah. Otevírá nám své srdce, abychom do něj mohli vstoupit. Bůh chce, abychom měli účast na jeho vnitřním životě a byli obklopeni láskou, kterou si navzájem prokazují božské Osoby.

Jeden Bůh v Trojici osob

Všechna monoteistická náboženství vyznávají Boha, který je milosrdný, který miluje svůj lid. Jen v křesťanství je však objasněno, kde je pramen této lásky a jak může být Bůh Láskou sám v sobě. Nebylo by to možné, kdyby byl jen jednou Osobou. Pravá láska se vždy realizuje ve vztahu k druhé osobě, pro niž chci dobro, pro kterou se nasazuji, které se odevzdávám. A tak je tomu u Boha. Bůh Otec veškeré své Bytí odevzdává Synovi, který je dokonalým obrazem Otce a sdílí s ním tutéž jedinou Boží přirozenost. Bůh Syn v lásce vrací všechno, co má, nebo spíše kým je, svému Otcí. Odvěká vzájemná a ničím neomezená láska Otce a Syna, kterou se oddávají jeden druhému, či ještě lépe, kterou žijí Jeden v Druhém je tak nesmírná — božská, že se zosobňuje v obapolném Výdechu Lásky — v Třetí božské Osobě — v Duchu Svatém. Duch Svatý je tak Sjednotitelem Otce a Syna v Lásce, kterou i přijímá i opětuje (aktivní a pasivní vycházení). Sdílí s Otcem i Synem tutéž jedinou podstatu, stejnou přirozenost a náleží mu i táž bohopocta.

Plodnost Boží lásky

Nebyli bychom věděli o tomto vnitřním životě jediného Boha, kdyby

nám to nechtěl vyjevit. Tím, že nám to ukázal, lépe chápeme, jak se Boží láska může a chce vylévat i do stvoření, jak k nám porušeným lidem přichází se svou uzdravující a osvobozující silou („Tak Bůh miloval svět, že dal svého jednorozeného Syna, ...“ Jan 3,16) a jak nás i uchvacuje a pozvedá k sobě — do věčného Božího milování. Tento trojediný Bůh lásky nám dává účast na svém životě — lásce a činí nás sobě podobnými. Tak nás i učí milovat, jak miluje on („Buďte milosrdní, jako je milosrdný můj Otec“ Lk 6,36 „Milujte se navzájem, jak jsem já miloval vás“ Jan 15,12 „Milujte i své nepřátele“ Mt 5,44).

Pokus o řešení

Vraťme se ale k položené otázce. Je tedy Bůh v monoteistických náboženstvích stejným Bohem či nikoliv? Nutno po pravdě říci, že nakolik se odmítá a vylučuje něco z toho, co je Bohu vlastní, natolik vzniká rozporné pojetí Boha. Bůh, který se nám zjevuje v Ježíši Kristu, svém Synu, však v sobě nemá rozpor. V tomto smyslu tedy nejde o stejného Boha. Je ovšem rozdíl, pokud věříci muslim, či žid, výslovně odmítá vnitřní život Boha — Trojici Osob v jediném Bohu, anebo pokud jen o tom neví a je ochoten připustit tuto možnost. V prvním případě o Bohu shoda není a těžko si lze představit např. společnou modlitbu k jedinému Bohu. V druhém případě je dána možnost shody o Bohu a lze tedy připustit, že se obracíme ke stejnému Bohu, ovšem v různém stupni poznání o Něm.

Jděte do celého světa

Velký misijní příkaz (Mt 28,18–20), který jsme přijali od Pána, nás křesťany zavazuje, abychom s láskou přicházeli i k židům a k muslimům, zvěstovali jim Kristovo evangelium a zvali je k účasti na životě Boha Otce, Syna i Ducha Svatého, Boha, který se v Ježíši Kristu stal člověkem, Boha, který nám na kříži otevřel své Srdce.

P. Pavel Mayer OP

NÁZORY ČTENÁŘŮ

Děkujeme za vaše ohlasy. Těšíme se na vaše podněty, které můžete zasílat na adresu redakce uvedenou v tiráži. Čtenářské dopisy jsou redakčně kráceny a nemusejí vyjadřovat stanovisko redakce.

Jak dál v křesťanské politice?

Po volbách naše slova budiž ano, ano, ne, ne.

Pokud vycházíme z principu, že milujeme svou zem a lidi kolem nás, nemůžeme být lhostejní k tomu co se děje. Pokud jsme křesťané, pak o to více. Buďme vděční tomu, že můžeme takto svobodně psát a máme se relativně dobře. Bylo zde již podstatně hůře a pamatujeme si to.

Dnešní politická scéna trpí kocovinou moci a podprůměrností vůdčích osobností. Trend je bohužel takový, že politika, co by veřejná služba je stále více spojována s ekonomickými hledisky a otázkami co z toho budeme mít. Veřejná služba se jakoby vytrácí, není-li považována za hloupost. Náš národ přitom vůbec není hloupý a netečný. Prostý příklad:

Při katastrofě Tsunami před dvěma lety se u nás vybralo v absolutní výši více peněz, než v sousedním Polsku a to jsme považováni za ateisty.

Ve všech nás je zakódováno desatero a všichni mají svědomí. Je pouze otázkou jak s těmito devizami nakládáme.

Křesťanská politika není zdaleka mrtvou záležitostí. Na rozdíl od liberální či levicové politiky vychází z křesťanské morálky, což ji zavazuje, ale také imunizuje od neetických postupů. Všechny křesťanské strany se potýkají s dilematem křesťanské etiky a touhy moci. Klasickým příkladem bylo srpnové selhání špiček KDU-ČSL, kdy lídři strany vyměnili taktiku za etiku. Neprošlo to a zaplať Pán Bůh za to.

Bolestí dnešní politické scény je honba za hlasy za každou cenu a absence přirozených hranic, za které se již nedá jít. Pracuje se s momentálními efekty na úkor dlouhodobých trendů. Obava z opoziční lavice je natolik velká, že se obětuje kde co. V křesťanské politice je to o to složitější, protože musí vycházet z desatera. Dalším problémem k řešení je propast mezi křesťanskými politiky a církví. Panuje nedůvěra a možná synergie je spíše mrtvým kapitálem.

Domnívám se, že je to veliký luxus. Nastupující liberalismus je toho příkladem. V Bruselu jsem viděl na zdi katolické gotické katedrály postavené veřejné záchodky. Nikomu to nevadí.

Tam přeci nechceme dospět. Je třeba aktivního dialogu a aktivní vzájemné podpory všech křesťanů, jak v politice, tak i církvi.

Desatero v nás všech je velkou výzvou. Cesta ale nevede přes kritiku a moralizování, ale přes příklady aktivního předcházení zlu, přes propagaci všeho dobrého, co se děje v našich farnostech a charitách, ale nepíše se o tom, přes oproštění se od vidin velkých peněz a slávy.

Každý člověk potřebuje být alespoň trochu prospěšný, aby mohl být šťastný a každý v něco věří. Je na nás, zda ty ostatní dokážeme strhnout na svou stranu. Nebeský otec se na nás za to jistě nebude zlobit a vyslyší i naše prosby.

MUDr. Daniel Rychnovský

Autor je ředitelem nemocnice Milosrdných bratří v Brně a místopředsedou brněnské KDU-ČSL.

O Monitoru kriticky

Chci Vám poděkovat za Vaši nelehkou práci i za mnohé Vaše články. Oceňuji také, že dáváte prostor i dost odlišným názorům, to je moc dobře.

Rád čtu dopisy čtenářů. V 17. čísle *RC Monitoru* jsou dvě velmi rozdílné reakce na Váš referát o cestě biskupa Václava Malého do Iránu. Jsem přesvědčen, že tato jeho cesta byla prospěšná a také dost odvážná.

Paní M. Šimová správně píše o tom, že se máme zajímat o ty lidi, kteří jsou na tom mnohem hůře než my a děkovat Bohu za všechna dobra, jichž se nám dostává. Je ráda, že máme biskupem právě Václava Malého.

Velmi mě však zarmoutil dopis dalšího čtenáře M. P. Jeho postoj je nesprávný a velice nespravedlivý. On si to asi ani neuvědomuje a myslí si možná, že je snad posledním spravedlivým na této Zemi. Biskupu Václavu Malému podsouvá názory, které on nikdy nikde neřekl, a jak jej znám, ani nesdílí. Jsem přesvědčen, že Václav Malý dobře zná problémy života naší současné české společnosti. Co je však ještě důležitější, vím, že se neúnavně a obětavě snaží už desítky let je také řešit. Není tedy pravdou, že pan biskup k těmto problémům mlčí. Stačí například si poslechnout občas (třeba již 1. 12. 2006 v 8 hodin) pořad *Českého rozhlasu 2 – Praha „Jak to vidí*

Václav Malý“.

Čtenář, který jednomu z našich nejobětavějších biskupů vyčítá, že se stará i o životní problémy lidí v jiných částech naší zeměkoule a nestará se jenom o naše potíže v naší malé zemičce, by se měl nad svým „křesťanským postojem“ velice zamyslet. Měl by se zamyslet nad tím, zda má rád opravdu všechny ostatní lidi. Vždyť všichni lidé jsou přece nejen jeho, ale také i Kristovými bratry.

Václav Anděl, Komárov

Jak by měla vypadat křesťansko-demokratická politika?

Děkuji za Monitor, který velice ráda čtu, kdykoli přijedu do ČR za svou sestrou.

Co mnou v poslední době otřásl, je výsledek voleb do Parlamentu. Je to zejména volební propad KDU-ČSL. Nad tímto hrozným výsledkem by se měli zamyslet všichni křesťané. Je to přece vizitka nás všech, tedy i moje, poněvadž se voleb zúčastňuji v ČR.

Nejvíce mě však mrzí, že do parlamentu nebyl zvolen Jiří Karas – dlouholetý poslanec a to i přes vysoký počet preferenčních hlasů, které na Vysočině dostal a kam jsem i já kvůli němu jela z Prahy volit.

KDU-ČSL v současné době prochází, zdá se, krizí a já jsem přesvědčena, že Jiří Karas by mohl být tím, kdo by tuto stranu dokázal morálně pozvednout. Snad si to i tato strana uvědomí a využije potenciál důvěry, který tato osobnost ve veřejnosti má.

Monitor není stranickým časopisem, takže právě na jeho stránkách by se mohla rozvinout čtenářská diskuse na téma, jak by dle představ občanů měla vypadat křesťansko-demokratická politika.

Marie Hartmannová, t.č. Praha

Vážení čtenáři, děkujeme Vám všem, kteří jste zasláním finančního daru umožnili další vydání *RC Monitoru* a pomohli pokrýt režijní náklady spojené s jeho vydáváním.

S upřímným Pán Bůh zaplať

redakce

NA ZÁVĚR

Co je neprůchodné, není ještě zbytečné

Podle článku, který jste otiskli 2. 11. 2006, úřadující předseda KDU-ČSL Ing. Kasal už nechce podávat žádný návrh na změnu potratového zákona a přitom věří, že s tím budou souhlasit ti, kdo bojují právě za tuto změnu. Není to absurdní?

Jak mohou obyčejní řadoví občané účinně bojovat za legislativní ochranu nenarozených dětí bez jakékoli podpory někoho z poslanců? A jak se pak mohou v té věci shodnout s poslanci, kteří odmítají jejich stanovisko tlumočit ve sněmovně? Máme-li něčeho dosáhnout, musíme přece táhnout za jeden provaz.

Podání návrhu v roce 2003 nebylo úspěšné, ale to neznamená, že bylo marné. Každý začátek je těžký, ale někdy se začít musí. (Jak to, že se začalo až po třinácti letech od pádu komunismu?)

Poslanci i občané si na naše názory a aktivity musejí zvyknout. Čím víc bu-

deme o věci mluvit a žádat nápravu, tím víc lidí se k nám bude přidávat. (A naopak!)

Proto je nutné ten návrh (třeba v různých modifikacích) podávat znovu a znovu. Rezignování na požadování spravedlivých zákonů s poukazem na „pozitivní“ opatření je alibismus.

M. P., Praha

Poctivý přístup

V minulém čísle mne překvapil článek Jana Kasala o tom, že poslanci nemají prosazovat zákaz zabíjení dětí před narozením. Je divné, že si pan Kasal teprve až po odmítnutí návrhu na změnu zákona v roce 2003 uvědomil potřebnost usnadnění adopcí, zlepšování podmínek pro matky a pochopení příčin potratů. Jak to, že to nevěděl už dřív? Vždyť se o tuto problematiku zajímá už dlouho. Soudný a poctivý člověk si je vědom, že se ten problém musí řešit „po-

zitivními“ kroky k usnadnění mateřství i ochranou nenarozených zákonem — to se musí doplňovat.

Otakar Staněk, Veliš

Tradiční základna

Vždy jsem volil KDU-ČSL, protože to byla strana, která dávala naději na mravní obnovu naší země (tou nejkřivější nespravedlností jsou umělé potraty). Při posledních volách jsem ale dal svůj hlas ODS. Podle mého názoru se lidovci přestali lišit od jiných stran a není proč je volit. Babyboxy či adopce, jak o nich psal v minulém čísle pan místopředseda Kasal, a další nekonfliktní témata prosazují i ostatní strany. Tak v čem je KDU-ČSL dnes výjimečná? Pokud se její postoj nezmění a nepřijde např. od nadcházejícího sjezdu nějaký výrazný signál, může se stát, že její tradiční voliči ji již nemusí dále podporovat.

Milan Ríchtr, Chropyně

Liturgická čtení

19. 11. Neděle	Dan 12,1–3, Žl 16, Žid 10,11–14.18, Mk 13,24–32 <i>33. neděle v mezidobí</i>	23. 11. Čtvrtek	Zj 5,1–10, Žl 149, Lk 19,41–44 <i>sv. Klement I.</i>
20. 11. Pondělí	Zj 1,1–4, Žl 1, Lk 18,35–43 <i>sv. Felix z Valois</i>	24. 11. Pátek	Zj 10,8–11, Žl 119, Lk 19,45–48 <i>sv. Ondřej Dung-Lac a druho</i>
21. 11. Úterý	Zj 3,1–6.14–22, Žl 15, Lk 19,1–10 <i>Zasvěcení Panny Marie v Jeruzalémě</i>	25. 11. Sobota	Zj 11,4–12, Žl 144, Lk 20,27–40 <i>sv. Kateřina</i>
22. 11. Středa	Zj 4,1–11, Žl 150, Lk 19,11–28 <i>sv. Cecilie</i>		

26. 11. Neděle	Dan 7,13–14, Žl 93, Zj 1,5–8, Jan 18,33b–37 <i>Slavnost Ježíše Krista Krále</i>	30. 11. Čtvrtek	Řím 10,9–18, Žl 19, Mt 4,18–22 <i>sv. Ondřej</i>
27. 11. Pondělí	Zj 14,1–3.4b–5, Žl 24, Lk 21,1–4 <i>sv. Virgil</i>	1. 12. Pátek	Zj 20,1–4.11 – 21,2, Žl 84, Lk 21,29–33 <i>sv. Edmund Kampián</i>
28. 11. Úterý	Zj 14,14–20, Žl 96, Lk 21,5–11 <i>sv. Mansuet</i>	2. 12. Sobota	Zj 22,1–7, Žl 95, Lk 21,34–36 <i>sv. Bibiána</i>
29. 11. Středa	Zj 15,1–4, Žl 98, Lk 21,12–19 <i>sv. Saturnin</i>		

RC MONITOR — zpravodajský čtrnáctideník vydávaný o. s. Res Claritatis pod záštitou České dominikánské provincie. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické Církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. Publikované zprávy jsou zveřejňovány na zpravodajském serveru <http://res.claritatis.cz>. ISSN: 1214-8458. MK ČR E 15474.

Korespondenční adresa redakce: Res Claritatis, Husova 8, 110 00 Praha 1, e-mail: redakce@claritatis.cz, číslo účtu: 1683820001/2400.

Redakční rada: Vít Cigánek, RNDr. Václav Frei, Mgr. Michaela Freiová, JUDr. Ing. Jiří Karas, P. Mgr. Pavel Mayer OP, Zdeňka Rybová, Mgr. Radim Ucháč, Kateřina Ucháčová, Ondřej Vaněček. **Teologický poradce:** P. Mgr. Pavel Mayer OP.

Objednávky: Noviny jsou distribuovány zdarma a lze je v požadovaném počtu kusů objednat na korespondenční adrese redakce. Jejich vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo činí přibližně 10 Kč, což ročně znamená 240 Kč. Všem dárčům Pán Bůh zaplať. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.